

WIKBORG | REIN

Nytt i energiretten i 2021

September

INNHold – ENERGIReTT SEPTEMBER 2021

3	<i>NETT OG KRAFTMARKED</i>
5	<i>VANNKRAFT</i>
6	<i>HYDROGEN</i>
7	<i>HAVENERGI</i>
8	<i>LANDBASERT VINDKRAFT</i>
9	<i>SOLKRAFT</i>
10	<i>NYHETER FRA EU</i>
12	<i>FRA DOMSTOLENE</i>

2021 har vært et innholdsrikt år for energiretten med flere betydningsfulle endringer og avklaringer innenfor flere deler av energibransjen. I dette nyhetsbrevet vil vi gi en overordnet oversikt over noen av de viktigste nyhetene i 2021 fra et juridisk perspektiv.

NETT OG KRAFTMARKED

SELSKAPSMESSIG OG FUNKSJONELT SKILLE FOR NETTSELSKAPER

De nye reglene om selskapsmessig og funksjonelt skille for norske nettselskaper trådte i kraft 1. januar 2021, med nærmere presiseringer i kraft fra og med 12. mars 2021, og innebærer nå at alle nettselskaper med inntektsramme er underlagt regelverket. Formålet med de nye reglene er å effektivisere skillet mellom monopolbasert og konkurranseutsatt virksomhet også blant de mindre nettselskapene, blant annet ved å sikre nøytral opptreden og forhindre kryssubsidiering mellom monopolbasert nettvirksomhet og annen virksomhet.

Kravet om selskapsmessig skille innebærer at alle nettselskaper i integrerte foretak må skilles ut i et eget selskap som ikke driver med annen virksomhet. Videre kan ikke nettselskaper ha kontroll over selskaper som driver annen virksomhet, og de kan ikke bli kontrollert av selskaper som driver kraftproduksjon, kraftomsetning eller fjernvarmevirksomhet. Reglene om selskapsmessig skille er imidlertid ikke til hinder for felles driftssentral mellom nettselskaper og selskaper som driver kraftproduksjon eller fjernvarmevirksomhet, forutsatt at nettselskapet selv har styring og ansvar for driftssentralens nettfunksjoner.

Kravet om funksjonelt skille medfører at alle nettselskaper med over 10 000 kunder må driftes uavhengig av annen virksomhet, hvilket blant annet betyr at personer i ledelsen i nettselskapene ikke kan delta i ledelsen i andre konsernselskaper som driver konkurranseutsatt virksomhet. Personkretsen som omfattes av begrepet "ledelsen" er nærmere angitt i § 4-17 i Forskrift om nettregulering og energimarkedet (NEM-forskriften).

Innføringen av funksjonelt skille har vært gjenstand for betydelig motstand og politisk uenighet, og utfallet av høstens stortingsvalg kan medføre en omkamp om det [funksjonelle skillet](#).

KONSESJON FOR UTENLANDSFORBINDELSER

Med virkning fra 1. juli 2021 kan konsesjon for å eie eller drive utenlandsforbindelser etter energiloven § 4-2 (1) kun gis til den systemansvarlige eller selskaper hvor systemansvarlig har bestemmende innflytelse. Med "utenlandsforbindelse" menes en forbindelse som kobler det norske kraftsystemet sammen med et annet lands kraftsystem, eller som knytter det norske kraftsystemet til anlegg for produksjon eller forbruk utenfor norsk kontinentalsokkel. Lovendringen åpner imidlertid opp for at konsesjon kan gis til andre enn den systemansvarlige dersom forbindelsen er tilknyttet "anlegg for produksjon eller forbruk av elektrisk energi til havs og krysser avgrensningsslinjen mellom Norges kontinentalsokkel og en annen stats sokkel", og for "mindre utenlandsforbindelser under transmisjonsnettsnivå i grenseområder", jf. energiloven § 4-2 (3).

Bakgrunnen for lovendringen er to anmodningsvedtak fra Stortinget (fra henholdsvis 2018 og 2020) hvor Stortinget ba regjeringen om å sikre at Statnett har monopol på å eie og drifte alle fremtidige utenlandskabler. Dette var en del av Stortingskompromisset i den såkalte "ACER-saken". Skjæringspunktet for lovendringen er fastsatt til 1. januar 2020, hvilket innebærer at konsesjonssøknader mottatt av konsesjonsmyndighetene før 1. januar 2020 behandles etter energiloven § 4-2 slik den lød før 1. juli 2021.

En nærmere redegjørelse for lovendringen følger av [Prop. 160 L \(2020-2021\)](#).

IMPLEMENTERING AV FIRE EU-FORORDNINGER OM KRAFTMARKEDET

Stortinget samtykket i midten av juni til implementering av fire EU-forordninger om kraftmarkedet og strømmettet i norsk rett. I forlengelsen av dette vedtok Olje- og energidepartementet forskriftsendringer som implementerte disse fire forordningene i norsk rett med virkning fra og med 1. august 2021.

Økende elektrifisering av industri, og etablering av nye kraftkrevende industrier, eksempelvis datasentre, medfører økt press på strømnettet

De fire retningslinjene fra EU som har trådt i kraft i Norge er:

1. OGL (retningslinje om systemdrift);
2. CACM (retningslinje om kapasitetstildeling og flaskehalsbehandling);
3. FCA (retningslinje om langsiktig kapasitetstildeling); og
4. EB (retningslinje for balansering av elektrisk kraft).

[Retningslinjene er omfattende og komplekse, men en kort oversikt over noen av de viktigste endringene finnes her.](#)

NETTILKNYTNING AV KRAFTKREVENDE VIRKSOMHET

Økende elektrifisering av industri, og etablering av nye kraftkrevende industrier, eksempelvis datasentre, medfører økt press på strømnettet. På bakgrunn av et stort omfang av innkomne konsesjonssøknader om å bygge nettanlegg for å tilknytte ny industri i regional- og transmisjonsnettet, både fra selskaper som ikke er konsesjonærer i dag og fra eksisterende nettselskaper som må oppgradere sitt nett for å kunne tilrettelegge for det planlagte forbruket, publiserte NVE i mars 2021 retningslinjer for konsesjonssøknader om nettilknytning av kraftkrevende virksomhet. Retningslinjene ([tilgjengelig på NVEs nettsider](#)) presiserer hva NVE forutsetter at søkerne har på plass før det søkes konsesjon for nettilknytning. Kravene omfatter blant annet at det aktuelle området må være avsatt til industri eller egnet arealformål i kommuneplanens arealdel eller

reguleringsplan, samt dokumentasjon fra nettselskapet på om tilknytningen er driftsmessig forsvarlig, eller om det er behov for oppgraderinger av nettet.

[For ordens skyld nevnes i denne forbindelse at NVE i august 2021 lanserte en egen veileder for søknad om konsesjon for elektrifisering av oppdrettsanlegg. Veilederen er tilgjengelig på NVEs nettsider.](#)

EFFEKTBASERTE TARIFFER I DISTRIBUTJONSNETTET

Olje- og energidepartementet vedtok 10. juni 2021 endringer i forskrift om kontroll av nettvirksomhet som medfører en innføring av effektbaserte tariffer i distribusjonsnettet. Endringene innebærer at kunder med et årlig forbruk under 100 000 kWh vil få et differensiert fastledd i nettleien etter effekt, hvilket vil medføre at kunder med et stort effektbehov vil få et høyere fastledd enn kunder med lavt effektbehov. Det vil være opp til nettselskapene å bestemme hvordan fastleddet skal differensieres, og det kan for eksempel baseres på kundens høyeste målte forbrukstopp i forrige periode eller kundens sikringsstørrelse. Forskriftsendringen innebærer videre at det variable energileddet i nettleien for alle kunder i distribusjonsnettet kan ha et påslag ved høy belastning av nettet.

[Forskriftsendringen trer i kraft 1. januar 2022, og kan leses i sin helhet her.](#)

VANNKRAFT

FORSLAG OM NYE KRAFTBESKATNINGSREGLER FOR VANNKRAFTPRODUKSJON

I statsbudsjettet for 2021 fremmet regjeringen forslag til endringer i grunnrenteskatten for vannkraftproduksjon som vil gi kraftselskaper umiddelbart fradrag for nye investeringer (kontantstrømskatt). I henhold til regjeringens forslag ble skatteloven § 18-3 endret med virkning fra og med inntektsåret 2021. Endringene medfører at kraftselskaper kan utgiftsføre investeringskostnader umiddelbart, i motsetning til tidligere regelverk hvor investeringskostnadene ble aktivert og gradvis kom til

fradrag ved avskrivninger og friinntekt over en periode på inntil 67 år. Endringene gjelder nye investeringer for (i) nye kraftverk, (ii) reinvesteringer, og (iii) opprustning og utvidelse av eksisterende kraftverk. Fremskyndelsen av investeringsfradraget vil medføre at kraftselskapene vil betale mindre skatt på tidspunktet for investeringene, og kraftselskapene tilføres dermed betydelig likviditet.

[Regjeringens forslag i sin helhet følger av Prop. 1 LS \(2020–2021\).](#)

Hydrogen ble i Stortingsmeldingen fremhevet som en sentral bidragsyter i det grønne skiftet

HYDROGEN

LANSERING AV VEIKART FOR HYDROGEN

I juni 2021 fremla regjeringen stortingsmeldingen “Energi til arbeid” om langsiktig verdiskaping fra norske energiressurser (Meld. St. 36 (2020-2021))” (heretter “Stortingsmeldingen”), hvor regjeringen presenterte hvordan Norge kan bruke energiressursene til å skape vekst og nye arbeidsplasser. Hydrogen ble i Stortingsmeldingen fremhevet som en sentral bidragsyter i det grønne skiftet, og i Stortingsmeldingens punkt 4.4 “Veikart for hydrogen” redegjorde regjeringen for Norges ambisjoner for hydrogen frem mot 2050, samt hvilke virkemidler som skal anvendes for å realisere ambisjonene. Ambisjonen er at markedet for produksjon og bruk av hydrogen i 2050 er godt etablert, samt at hydrogen brukes som innsatsfaktor der det er den beste løsningen for industriell virksomhet.

På kort sikt, frem til 2025, er regjeringens plan å støtte teknologiutviklingen gjennom pilotering og demonstrasjonsprosjekter for produksjon og bruk av hydrogen innen maritim transport, tungtransport på vei og industri. Det

skal legges til rette for samarbeid med private aktører om etablering av (i) fem hydrogenknutepunkter for maritim transport, (ii) ett til to industriprosjekter med tilhørende produksjonsanlegg for hydrogen, og (iii) fem til ti pilotprosjekter for utvikling og demonstrasjon av ny og mer kostnadseffektive hydrogenløsninger og -teknologier. På mellomlang sikt, frem mot 2030, er ambisjonen at hydrogen er etablert som et reelt alternativ i maritim sektor og modnes ytterligere som et alternativ i industrien.

Blant virkemidlene som regjeringen fremhever for å realisere de ovennevnte ambisjonene er (i) økt CO2-avgift innenfor kvotepliktige sektorer, (ii) støtteordninger rettet mot forskning og utvikling av hydrogenteknologi, (iii) differansekontrakter (“Contracts for difference”), og (iv) økt andel av klima- og miljøvennlige offentlige anskaffelser og grønn innovasjon (blant annet innenfor transport med lav- og nullutslippsløsninger).

[Stortingsmeldingen kan leses i sin helhet her.](#)

HAVENERGI

AREALTILDELING, KONSEJONSPROSESS OG SØKNADER OM VINDKRAFT TIL HAVS

Vindkraft til havs har potensiale til å spille en nøkkelrolle i overgangen til et lavkarbonsamfunn, og interessen for å utvikle og produsere vindkraft utenfor Norges kyst har vært stor. I Stortingsmeldingen fremla Olje- og energidepartementet forslag til endringer i både havenergilova og havenergilovforskrifta, samt en veileder for søknader om konsesjon for vindkraft til havs.

En kort oppsummering av noen av de sentrale endringene som foreslås for å tydeliggjøre konsesjonsprosessen er:

1. Departementet foreslår at områder som åpnes for vindkraft til havs skal deles inn i mindre områder, hvor det vil fastsettes en maksimal installert effekt for hvert enkelt område.
2. Ett eller flere områder vil deretter utlyses, og tildeling av areal vil hovedsakelig skje via en auksjonsprosess. Departementet kan bestemme om søkere må oppfylle bestemte kvalifikasjonskrav, herunder krav om teknisk kompetanse og finansiell styrke, for å kunne delta i auksjonsprosessen.

3. Aktørene som får tildelt et nærmere bestemt areal vil få en eksklusiv tidsbegrenset rett til å søke om konsesjon. Den eksklusive retten vil falle bort dersom fristene oversittes uten at departementet har gitt forlenget frist.

De foreslåtte endringene har som mål å sikre at konsesjonsprosessen blir mer strømlinjeformet og forutsigbar for aktørene som ønsker å satse på vindkraft til havs. Høringsfristen utløp 20. august 2021, og over 150 høringsinstanser har inngitt høringssvar. Mange høringsinstanser er kritiske til bruken av en auksjonsmodell, da de mener at det fortsatt er for mange uløste spørsmål til å kunne konkurrere i en rent kvantitativ prosess.

[For mer informasjon om endringene, se blant annet Wikborg Reins nyhetsbrev.](#)

[Veilederen for arealtildeling, konsesjonsprosess og søknader for vindkraft til havs kan leses i sin helhet her.](#)

Vindkraft til havs har potensiale til å spille en nøkkelrolle i overgangen til et lavkarbonsamfunn

LANDBASERT VINDKRAFT

FORSLAG OM AVGIFT PÅ LANDBASERT VINDKRAFT

Regjeringen varslet i revidert nasjonalbudsjett for 2021 et forslag til gjennomføring av en moderat avgift på landbasert vindkraft. Den 22. juni 2021 sirkulerte Skattedirektoratet, på vegne av Finansdepartementet, sitt høringsnotat med ønske om å få innspill på foretrukket avgiftsmodell og avgiftens tekniske utforming. Skattedirektoratet har særlig vurdert to avgiftsmodeller, henholdsvis basert på installert effekt og produsert kraft. Skattedirektoratet har i sitt høringsnotat foreslått en effektbasert avgiftsmodell, hvilket vil innebære at det ilegges en avgiftssats per MW samlet installert effekt i et landbasert vindkraftverk. Høringsnotatet tar ikke stilling til det konkrete nivået på avgiften eller fordelingen av inntektene mellom kommunene, noe som først vil inkluderes som en del av budsjettoplegget når et konkret forslag fremlegges for Stortinget.

Ved utløpet av høringsfristen 3. august 2021 hadde Skattedirektoratet mottatt i overkant av 70 høringsvar, hvor innspillene vedrørende foretrukket avgiftsmodell varierer stort. Mange bransjeaktører er kritiske til at avgiften foreslås ilagt både for eksisterende og fremti-

dige vindkraftverk, mens noen kommuner er kritiske til at fordelingen til kommunene ikke er forutsigbar nok. [Høringsnotatet og samtlige innspill kan leses her.](#)

GJENÅPNING AV BEHANDLING AV ENKELTE KONSESJONSSØKNADER FOR VINDKRAFT PÅ LAND

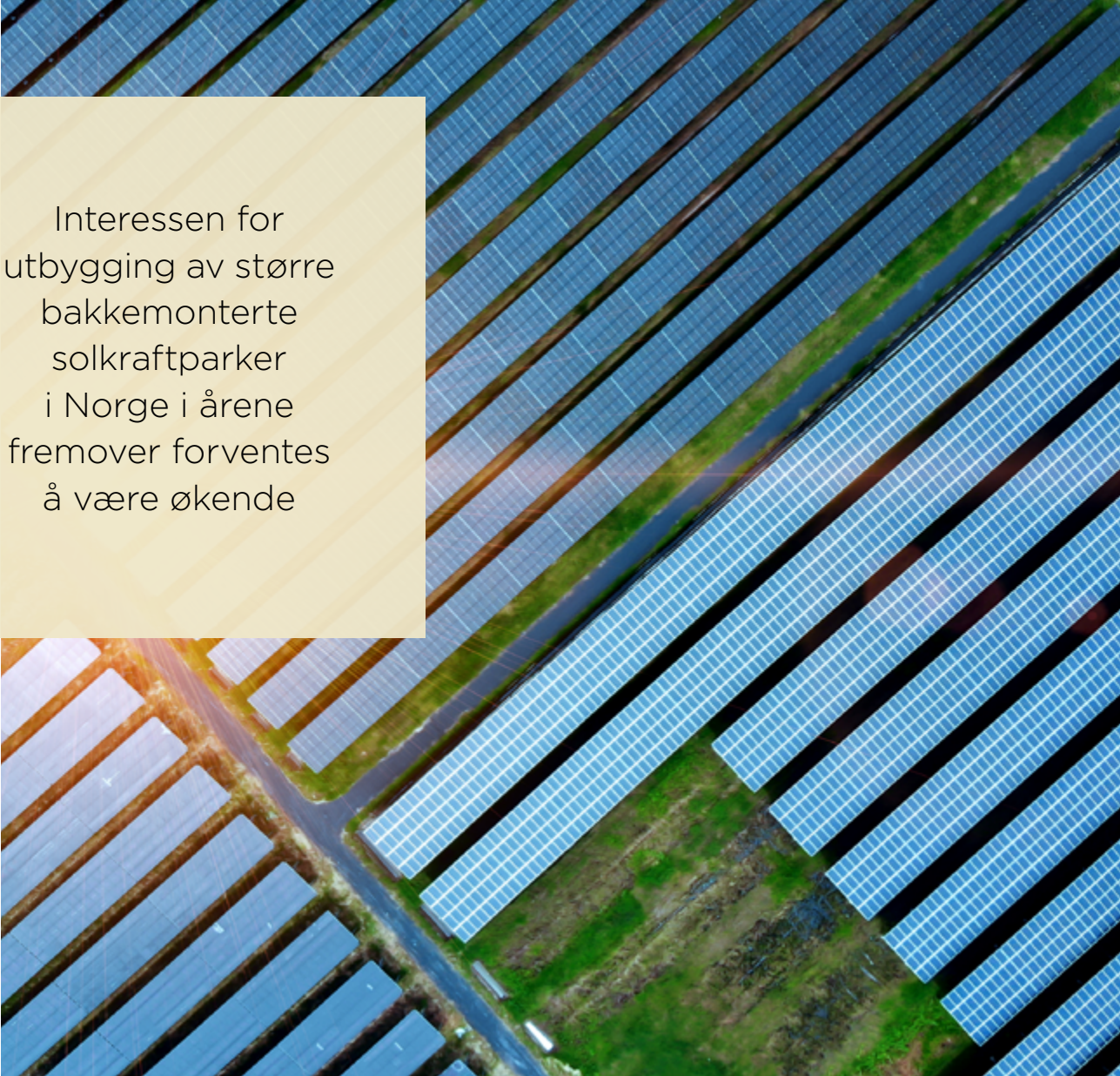
Etter full stans av konsesjonsbehandling for landbasert vindkraft i over to år har Olje- og energidepartementet ("OED") igjen åpnet for behandling av enkelte konsesjonssøknader. I henhold til OEDs brev til Norges vassdrags- og energidirektorat 17. juni 2021 kan behandlingen av konsesjonssøknader og klagesaker som ble stilt i bero i april 2019 gjenopptas, forutsatt at vertskommunene anmoder om det. I brevet viser OED til flere forslag fra stortingsmeldingen Meld. St. 28 (2019-2020) *Vindkraft på land* som kan implementeres i sakene som gjenopptas, herunder blant annet tydeliggjøring av konsesjonsvilkår knyttet til miljøverdier, maksimal turbinhøyde, samt krav om minsteavstand til bebyggelse og andre installasjoner mv. Samtidig skriver OED at det er for tidlig å starte konsesjonsbehandling av nye prosjekter og meldinger uten fastsatt konsekvensutredningsprogram, grunnet behov for avklaringer av rammene for fremtidig konsesjonsbehandling. [Hele brevet fra OED kan leses her.](#)

SOLKRAFT

LANSERING AV VEILEDER FOR KONSESJONSBEHANDLING

Tradisjonelt har solkraft i Norge bestått av solcellepaneler på hus- og hyttetak, for produksjon av strøm til eget forbruk. Slike anlegg krever ikke anleggskonsesjon etter energiloven. Per i dag finnes det ikke konsesjonsgitte solkraftanlegg i Norge, men interessen for utbyg-

ging av større bakkemonterte solkraftparker i Norge i årene fremover forventes å være økende. [NVE har i den forbindelse utgitt en veileder for konsesjonsbehandling av solkraft, som er tilgjengelig på NVEs nettsider](#). Veilederen kan være et nyttig verktøy for aktører som vurderer å etablere solcelleanlegg som omfattes av energilovens krav om anleggskonsesjon.

Interessen for utbygging av større bakkemonterte solkraftparker i Norge i årene fremover forventes å være økende

NYHETER FRA EU

EUS TAKSONOMI

Utviklingen av EUs taksonomi utgjør en sentral brikke i EUs grønne giv. Taksonomien er et klassifiseringssystem som angir hvilke aktiviteter som har potensiale til å bidra til seks identifiserte miljømål, samt hvilke krav som må oppfylles for å kunne kalle seg bærekraftige etter taksonomien. Målet er å forhindre "grønnvasking" og å sørge for en pålitelig, sammenlignbar og tilgjengelig informasjonsflyt om bærekraft. Selve taksonomiforordningen ble vedtatt 12. juli 2020, mens den delegerte rettsakten for taksonomiens to første klimamål (*climate change mitigation and adaptation*) ble fremlagt i april 2021 og omfatter blant annet produksjon av fornybar energi. I henhold til den opprinnelige tidsplanen skulle de tekniske screeningkriteriene for de øvrige fire miljømålene komme i løpet av høsten 2021, men dette er nå utsatt til andre kvartal av 2022.

Taksonomien etablerer en plikt for selskaper fra og med 1. januar 2022 (for regnskapsåret 2021), til å rapportere i hvor stor grad virksomheten og ulike aktiviteter

er i samsvar med taksonomien. I første omgang er det en begrenset rapporteringsplikt som inntreffer, og fullstendig rapportering etter taksonomien vil først gjelde fra og med 1. januar 2023 (for regnskapsåret 2022). For norske bedrifter vil rapporteringspliktene inntreffe når taksonomien er inkorporert i norsk rett. Det foreligger i dag et lovforslag om implementering av taksonomien og offentliggjøringsforordningen til behandling i Stortingets finanskomite høsten 2021. Det er ikke opplyst om når loven eventuelt vil tre i kraft, men signalet har hele tiden vært å følge EUs tidslinjer, noe som vil bety at rapporteringspliktene inntreffer ved årsskiftet. I første omgang er det kun bedrifter som er rapporteringspliktige etter regnskapsloven § 3-3 bokstav c som vil være forpliktet til å rapportere etter taksonomien, men virkeområdet vil utvides betraktelig når "The Corporate Sustainability Reporting Directive" (som nå er ute på høring i EU) vedtas.

FIT FOR 55-PAKKEN UNDER EUROPEAN GREEN DEAL
EU-kommisjonen lanserte 14. juli 2021 "Fit for 55", en omfattende forslagspakke med energi- og klimalover som

inneholder tretten forslag, som blant annet skal bidra til avkarbonisering av flere områder innenfor europeisk næringsliv. Den omfattende forslagspakken utgjør et viktig bidrag til det overordnede målet under EUs grønne giv om å oppnå karbonnøytralitet innen 2050, og denne forslagspakken har tre overordnede mål:

1. **Netto-nullutslipp.** Det foreslås spesifikke strategier som kan bidra til å minske utslipp i alle sektorer med sterkt fokus på energi.
2. **Koble vekst fra ressursutnyttelse.** Selv om EU det seneste tiåret har redusert utslippene betydelig, er Europa fremdeles en av de største bidragsyterne til ressursforbruk i verden. Å koble vekst fra ressursutnyttelse vil blant annet kreve et løft i teknologiske fremskritt.
3. **Ingen skal etterlates i det grønne skiftet.** Just Transition Mechanism skal bidra til en grønn overgang uten å etterlate noen, blant annet ved hjelp av økonomisk støtte på mellom EUR 65 og 75 milliarder i perioden 2021-2027 for å avhjelpe de sosioøkonomiske konsekvensene av det grønne skiftet.

“Fit for 55” omfatter blant annet konkrete planer for å (i) gjøre det eksisterende utslippshandelssystemet (EU ETS) for produksjonsprosesser for industri og energiindustri mer ambisiøst, samt utvide systemet til å også omfatte shippingindustrien, (ii) innføre en ny ordning for handel av utslippskvoter innenfor transport- og byggesektorene (iii) fastsette en sluttdato for fossibiler, og (iv) innføre en klimaavgift på import av aluminium, stål, jern, kunstgjødsel og elektrisitet og sement fra land utenfor EU.

[For mer informasjon om “Fit for 55”, betydningen for norsk næringsliv og veien videre, se blant annet Wikborg Reins nyhetsbrev.](#)

FORSLAG TIL ENDRING AV “GRØNNE” STATSSTØTTEREGLER

Europakommisjonen har fremmet forslag om endringer i retningslinjene for statsstøtte på områdene klima, energi og miljøbeskyttelse. Forslaget innebærer en utvidelse av mulighetene for å støtte teknologiutvikling som kan bidra til å realisere EUs grønne giv, samt insentiver for utfasing av fossilt brennstoff. De foreslåtte endringene vil gi prosjekter innen fornybar energi, grønn mobilitet, omstilling til en sirkulær økonomi, energisparing og biodiversitet muligheten til å dra nytte av offentlige investeringer på opptil 100 prosent. Retningslinjene åpner også for nye støtteelementer, som bruk av CO₂-differansekontrakter for å fremme teknologier som hydrogenproduksjon og karbonfangst og -lagring. Høringsfristen utløp 2. august 2021, og

det er ventet at de nye retningslinjene vil bli vedtatt mot slutten av 2021.

NY BATTERIFORORDNING I PROSESS

I desember 2020 la EU-kommisjonen forslag til en ny batteriforordning ut på høring. Forordningen er en del av EUs grønne giv, og har som formål å legge til rette for en mer miljøvennlig utvikling av batteriindustrien, særlig i lys av den økte elektrifiseringen av transportsektoren. Regelverket skal bidra til økte investeringer i produksjonskapasitet for batterier, økt gjenvinning av materialer, forbedret kontroll med sosiale og miljømessige risikoelementer knyttet til råmaterialer, og mer bærekraftige produksjonsprosesser. Sistnevnte er særlig interessant for norske aktører, da god tilgang på rimelig energi fra fornybare kilder kan gjøre Norge til et attraktivt marked for etablering av produksjonsvirksomhet.

Ettersom forordningen vil være EØS-relevant, og dermed etter hvert innføres i norsk rett, åpnet Miljødirektoratet for høring av forslaget der norske aktører ble invitert til å gi innspill til forhandlingene av regelverket. Høringsfristen gikk ut i april, og [høringsuttalelsene er tilgjengelige på Miljødirektoratets nettside](#). Forordningen forventes vedtatt i EU ved årsskiftet 2021/2022.

De foreslåtte endringene vil gi prosjekter innen fornybar energi, grønn mobilitet, omstilling til en sirkulær økonomi, energisparing og biodiversitet muligheten til å dra nytte av offentlige investeringer på opptil 100 prosent

FRA DOMSTOLENE

HØYESTERETT I STORKAMMER AVGJØR SPØRSMÅL OM VINDKRAFTUTBYGGING I REINDRIFTSOMRÅDE

Høyesterett i storkammer behandlet i slutten av august 2021 ankene fra (i) Fosen Reinbeitedistrikt, Sørgruppen mot Fosen Vind DA, (ii) Statnett SF mot Fosen Reinbeitedistrikt, Sørgruppen og Nordgruppen over Frostating lagmannsretts overskjønn av 8. juni 2020, og (iii) Fosen Vind DA mot de to reinbeitedistriktene over samme overskjønn for så vidt gjelder rettsanvendelsen i spørsmålet om økonomisk tap og tilpasningsplikt. Frostating lagmannsrett konkluderte i juni 2020 med at Storheia er tapt som beiteområde på senvinteren og at reieneierne derfor må gå over til vinterforing, og tilkjente Fosen Reinbeitedistrikt, Sørgruppen og Nordgruppen 90 millioner kroner i erstatning.

Sakens sentrale spørsmål som Høyesterett vil ta stilling til gjelder (i) gyldigheten av konsesjonsvedtak/ekspropriasjonstillatelse til bygging av vindkraftanlegg på Fosenhalvøya i Trøndelag, og (ii) utmåling av erstatning til de to sørsamiske grupperingene som utøver reindrift på Fosen, og hvem som kan holdes erstatningsansvarlig overfor disse.

TRØNDERENERGI AS OG BKK AS OMFATTES IKKE AV VIRKEOMRÅDET TIL OFFENTLIGHETSLOVEN

Oslo tingrett avsa 26. februar 2021 dom i favør av TrønderEnergi AS i spørsmålet om selskapet er et selskap som omfattes av offentlighetsloven, hvilket blant annet innebærer krav om journalføring og offentlig innsyn. Tingretten konkluderte med at TrønderEnergi AS, morselskapet i TrønderEnergi-konsernet, omfattes av unntaksbestemmelsen i offentlighetsloven om at selskapet hovedsakelig driver næring i direkte konkurranse med og på samme vilkår som private aktører. Selv om den konkurranseutsatte virksomheten skjer via datterselskapene, konkluderte tingretten med at aktiviteten i konsernet er så integrert at konsernet må ses som en helhet.

I likhet med TrønderEnergi AS, har også BKK AS, morselskapet i BKK-konsernet, hatt en pågående rettsprosess vedrørende spørsmålet om selskapet omfattes av offentlighetsloven. Den 6. september 2021 konkluderte Gulating lagmannsrett med at BKK AS er unntatt offentlighetsloven, og BKK AS fikk dermed medhold i anken av dommen fra Bergen tingrett avsagt i november 2020. I likhet med dommen i favør av TrønderEnergi AS, konkluderte lagmannsretten med at BKKs virksomhet ikke kan sees eller vurderes uavhengig

av morselskapet og at det vil være konkurransetyngende i forhold til det private næringsliv å være underlagt offentlighetsloven. Lagmannsretten vektla videre at BKK AS aktivt, operasjonelt og innovativt arbeider for å bidra til det "grønne skiftet", hvilket synliggjør at de opererer i et meget konkurranseutsatt marked. Dommen er foreløpig ikke rettskraftig.

AGDER ENERGI VANNKRAFT AS TAPTE SAK VEDRØRENDE ENDRING AV PRISVILKÅR FOR KONSESJONSKRAFT

Borgarting lagmannsrett avsa den 20. april 2021 dom i favør av staten vedrørende gyldigheten av en endring av prisvilkåret for konsesjonskraft. I 2013 og 2017 ble Agder Energi Vannkraft AS ("Agder Energi") tildelt konsesjon til henholdsvis opprustning og utvidelse av anleggene ved Skjerkevatn vannkraftanlegg. Agder Energi hadde allerede fem eldre konsesjoner, og i forbindelse med utstedelsen av de to nye konsesjonene ble flere av vilkårene i de eldre konsesjoner revidert. Revisjonen medførte blant annet at prisvilkåret for konsesjonskraft ble endret fra individuell selvkost til gjennomsnittlig selvkost. Lagmannsretten tok stilling til om denne endringen av prisvilkåret for konsesjonskraft med virkning for de eldre konsesjonene hadde tilstrekkelig lovhjemmel. Agder Energi anførte at endringen var i strid med (i) prisbestemmelsen i vassdragsreguleringsloven på vedtakstidspunktet, (ii) revisjonsbestemmelsen i vassdragsreguleringsloven, og (iii) Grunnlovens § 97, men fikk ikke medhold av lagmannsretten. Endringen av prisvilkåret for konsesjonskraft fra individuell selvkost til gjennomsnittlig selvkost forventes å medføre et årlig fremtidig tap for Agder Energi i størrelsesordenen NOK 7-10 millioner.

VINDKRAFTMOTSTANDERE FIKK IKKE MEDHOLD I KRAV OM STANSING AV UTBYGGINGEN PÅ HARAMSØYA

Møre og Romsdal tingrett avsa 14. mai 2021 dom i saken vedrørende gyldigheten av anleggskonsesjonen for utbygging av Haram vindkraftverk. Bakgrunnen for saken var søksmål fra foreningen «Nei til vindkraftverk på Haramsøya» ("NTVH") mot Olje- og Energidepartementet og utbygger Haram Kraft AS. Tingretten konkluderte med at anleggskonsesjonen som ble tildelt Haram Kraft AS i 2009 for å gjennomføre utbyggingen er gyldig og at konsesjonsprosessen ble fulgt. Dommen fra Møre og Romsdal tingrett er det tredje nederlaget for NTVH, etter at deres krav om midlertid forføyning tidligere ble avvist i to instanser. •

WIKBORG | REIN

OSLO | BERGEN | LONDON | SHANGHAI | SINGAPORE

WR.NO